

HOOFDSTUK XIII

DE VOORZEGGINGEN TEGEN DE VOLKEN

Met het dertiende hoofdstuk vangt een nieuwe reeks van voorzeggingen aan, gericht tegen de heidensche volken. Deze kring van voorzeggingen loopt door tot en met hoofdstuk 23. De hoofdgedachte van allen is dezelfde: God zal al wat hoovaardig is ten val brengen en het zoo beschikken, dat Hij en Zijn Gezalfde en Zijn volk alleen hoog en verheven zijn in den dag der toekomst. Men denkt zich dus deze heidensche volken steeds als voorbeeld van elke wereldmacht, die zich tegen God verheft. Vandaar dat de ondergang dezer trotsche wereldmachten veelal uitloopt op de herstelling en verhooging van Israël. Wanneer de tijden der Heidenen voorbijgesneld zullen zijn, zal gansch Israël zalig worden.

Men versta dit typisch karakter dezer voorzeggingen evenwel niet verkeerd. Hunne zinnebeeldige en profetische heenwijzing naar de Antichristelijke wereldmacht der laatste dagen sluit volstrekt niet de letterlijke en historische vervulling dezer Godsspraken buiten. Zoo is bijv. het historisch Babel eens letterlijk ingenomen door de Medo-Perzen onder aanvoering van Cyrus den Grooten.

Al deze voorzeggingen tegen de volken dragen ten opschrift: *De last* (van Babylon enz.). Daar we korthedshalve niet telkens op deze eigenaardige uitdrukking terug willen komen, geven we hiervan terstond onze verklaring. Het Hebr. woord *massa* komt van het werkwoord *nasa*, dat *tillen*, *heffen* beteekent. En zoo beteekent het woord *massa* een vracht, een zware last. De Godsspraken drukten veelal als een zware last op de goddelooze steden en trotsche volken. De Godsspraak is ons een *last (massa)*, zeide het volk spottend van Jeremia's voorzeggingen. Er is echter een andere gedachte, die we hieraan veilig mogen verbinden en wel deze, dat elke onheilspellende Profetie ook als een *last* drukte op de veelal gevoelige zieners. Men denke slechts aan de uitingen van smartgevoel als in 15:5; 16:9-11; 21:4 van den Profeet zelf staan opgeteekend. Het is altoos aangrijpend smartelijk voor het gevoel, wanneer men zijn medemenschen den eeuwigen ondergang moet aanzeggen. Men denke dan bij het veelgebruikte woord *last (massa)* aan het van boven opgelegde Woord Gods, dat verpletterend op de goddeloozen zal nedervallen, doch dat ook meermalen loodzwaar drukt op het ontvankelijk en ontvlambaar gemoed der Profeten.

Eindelijk zij nog opgemerkt, dat er geen twijfel aan bestaat, dat deze voorspellingen van Jesaja afkomstig zijn. Wel wordt dit thans vrij algemeen door de critici betwijfeld en ontkend, doch zonder eenigen grond. De Leidsche Vertaling met Aanteekeningen, die de meest radicale en zoogenaamd vooruitstrevende hooge critiek vertegenwoordigt, heeft bijv. dit boven Jes.13 geschreven: „Deze profetie is niet van Jesaja afkomstig.” Volgens hen zou dit onverstaanbaar geweest zijn. Het is geen wonder, dat deze heeren deze voorzegging niet als van Jesaja willen beschouwen, want dan zouden ze ook het goddelijk wonder der letterlijke voorzegging moeten aannemen, daar Jesaja een kleine twee eeuwen voor den val van Babel die verovering tot in bijzonderheden voorspeld heeft. En volgens die ongeloovige heeren zijn wonderen en voorspellingen onmogelijk. Dit is voor hen een grond-dogma, waaraan niet mag getornd worden. Volgens de Leidsche Vertaling e. a. is deze voorspelling tegen Babel afkomstig van een onbekende, die na de verwoesting van Jeruzalem in Babel leefde en gloeide van wraakzucht tegen Babel. De critici verlangen dus van ons dat wij hunne droomen eer zullen gelooven dan het Woord Gods van vers 1, dat zegt dat *Jesaja* den last gezien heeft.

God Roept als Veldheer Zijn Leger tegen Babel op

VERZEN 1 TOT 5

- 1. De last van Babel, dien Jesaja, de zoon van Amoz, gezien heeft.**
- 2. Heft op eene banier, op eencn hoogen berg; verheft eenc stem tot hen; beweegt de hand omhoog, dat zij intrekken door de deuren der prinsen.**
- 3. Ik heb aan mijne geheiligden bevel gegeven; ook heb Ik tot mijnen toorn geroepen mijne helden, de vroolijken mijner hoogheid.**
- 4. Er is eene ruischende stem op de bergen, gelijk eens grooten volks; eene stem van gedruisch der koninkrijken, der verzamelde Heidenen; de HEERE der heirscharen monstert het krijgsheir.**
- 5. Zij komen uit verren lande, van het einde des hemels; de HEERE en de instrumenten Zijner gramschap, om dat gansche land te verderven.**

Goddelijke mobilisatie tegen Babel hebben we in deze verzen. Op echt Jesajaansche wijze wordt God weder voorgesleld als de

Legeraanvoerder, Die Zijne korte, krachtige bevelen geeft. Het sein ten oorlog werd oudtijds gegeven door het planten van vaandels des daags en het branden van signaalvuren des nachts op den top van een hoogen, kalen berg. Eigenlijk heeft het Hebreeuwsch hier ook *op een kalen berg* d. i. een berg, die van zijn houtgewas ontdaan was, opdat het oorlogsteeken van verre gezien mocht worden en geen boomen of bosschen verbrand werden. Des konings herauten worden uitgezonden, die hunne stem verheffen en gebiedend de hand opheffen om de krijgers te wenken tot den strijd en hun te kennen geven, dat zij zich eerst vergaderen in de poorten van de krijgsoversten, ten einde daar gemonsterd te worden. Anderen verklaren de uitdrukking: „*dat zij intrekken door de deuren der prinsen*” van Babels poorten. Weer anderen willen hier met Michaelis gelezen hebben: „*Opdat mijne vrijwilligen voor mijne poorten vergaderen*” met het doel, opdat de Aanvoerder ze zelf zou monsteren in de poorten van Zijn paleis. We zien echter geen reden om van onze verklaring af te gaan. De *geheiligden*, vers 3, zijn de door God afgezonderde en toegewijde soldaten van het leger der Meden en Perzen, die tegen Babel zullen oprukken. God heeft in Zijn toorn Zijne helden geroepen van het gebergte van Medië en Perzië. Die helden zijn de Zijne, omdat Hij ze zal gebruiken als een tuchtroede tegen Babel en omdat zij Hem zullen dienen in het nederwerpen van andere trotsche volken. En wie zijn de *vroolijken Mijner hoogheid*? Dat zijn dezelfde helden en soldaten, die zich zullen verblijden over de hoogheid en heerlijkheid huns Aanvoerders. Aldus luidt althans de algemeen aangenomene verklaring, doch deze kan ons niet ten volle bevredigen. Hoewel wij ten volle toestemmen, dat we hier voornamelijk op grond van vers 17 in primairen zin hebben te denken aan de machtige heldenlegers van de Meden en Perzen, zoo wenschen we hier toch aan nog een ander en veel heerlijker leger te denken: de Engelen en de Heiligen, die met Christus zullen komen ten gericht. Dan denken we bij de *helden* liefst aan de Engelen Zijner kracht en bij de *vroolijken Mijner hoogheid* aan de Heiligen, die eens met Christus het gericht zullen voltrekken over alle ongoddelijke wereldmachten. Uit 1 Thess. 4:16 weten wij toch immers, dat de Heere Jezus met het *geroep* van een veldoverste Zijne Gemeente uit de graven en uit de vier windstreken der aarde bijeen zal vergaderen, ten einde korten tijd daarna met haar de Antichristelijke wereldmachten te oordeelen. In Openb. 19:14 zien we dan deze vroolijken uit de hoogte met Hem nederdalen tot den krijg van Armageddon. Onze gronden voor deze verklaring zijn de volgende: (a) De taal hier gebezigd is veel te sterk voor het optrekken van het Medo-Perzisch leger van Cyrus. Denk slechts

aan de uitdrukkingen: *gedruisch der koninkrijken, verzamelde Heidenen, van het einde des hemels*, enz. (b) Hier wordt nadrukkelijk en herhaaldelijk gewezen op *den dag des Heeren*, den dag der groote verdrukking, (e) Er wordt gezegd, dat God niet alleen Babel wil verwoesten, maar ook de boosheid der *wereld* wil bezoeken en de *hoovaardij der tirannen* wil vernederen. (d) Vers 10 spreekt van zoo geweldige teekenen als ook elders met den dag van 's Heeren toekomst worden verbonden, Ez. 32:7; Joel 2:31; 3:15; Matth. 24:19. (e) Volgens vers 13 zullen beide hemel en aarde bewogen worden *van hunne plaats*. Dit nu is stellig niet gebeurd bij de verovering van Babel. Op deze gronden dan zien wij in deze verzen niet alleen eene mobilisatie van het Medo-Perzisch heir tegen Babel, maar de komst des Heeren met Zijne Engelen en Heiligen ten gerichte tegen al de ongoddelijke wereldmachten.

De Verschrikkingen van den Dag des Heeren

VERZEN 6 TOT 14

6. Huilt gijlieden, want de dag des HEEREN is nabij; hij komt als eene verwoesting van den Almachtige.

7. Daarom zullen alle handen slap worden, en aller menschen hart zal versmelten;

8. En zij zullen verschrikt worden, smarten en weeën zullen hen aangrijpen, zij zullen bang zijn als eene barendende vrouw; een iegelijk zal over zijnen naaste verbaasd zijn; hunne aangezichten zullen vlamme aangezichten zijn.

9. Ziet, de dag des HEEREN komt, gruwelijk, met verbolgenheid en hittigen toorn, om het land te stellen tot verwoesting, en deszelfs zondaars daaruit te verdelgen;

10. Want de sterren des hemels en zijne gesternten zullen haar licht niet laten lichten; de zon zal verduisterd worden, wanneer zij zal opgaan, en de maan zal haar licht niet laten schijnen.

11. Want Ik zal over de wereld de boosheid bezoeken, en over de goddeloozen hunne ongerechtigheid; en Ik zal den hoogmoed der stouten doen ophouden, en de hoovaardij der tirannen zal Ik vernederen.

12. En ik zal maken, dat een man dierbaarder zal zijn dan dicht goud, en een mensch dan fijn goud van Ofir.

13. Daarom zal Ik den hemel beroeren, en de aarde zal bewogen worden van hare plaats, vanwege de verbolgenheid des HEEREN der heirscharen, en vanwege den dag Zijns hittigen toorns.

14. En een iegelijk zal zijn als eene verjaagde ree, en als een

schaap dat niemand vergadert; een iegelijk zal naar zijn volk omzien, en een iegelijk zal naar zijn land vluchten.

In den regel ziet men hier bloot geschilderd den angst, welke Babels bewoners bevangen zou bij het naken van het Medo-Perzisch leger, doch deze verklaring houdt om verschillende redenen geen steek. Behalve aan de juist gegevene gronden hierboven, denke men slechts aan het feit, dat Babel juist volstrekt geen vrees koesterde voor het leger van Cyrus en ook volgens 21:5 aten en dronken aan de feestmalen zelfs toen het vijandelijk leger reeds voor de poorten lag. Doch in de dagen der groote verdrukking zal het hier beschrevene letterlijk vervuld worden. Wanneer de vierde wraakengel zijn toornschaal zal uitgieten op de zon in dien dag, dan zullen de menschen verhit worden door het vuur en in hunne groote hitte den naam des Heeren lasteren, Openb. 16:8,9. Dan zal ook letterlijk vervuld worden het gezegde van vers 8: „*hunne aangezichten zullen vlamme aangezichten zijn.*” Wie de groote verschrikkingen van den dag des Heeren verstaat, - en elk Schrift-geloovige dient dezelve te verstaan of zoeken te verstaan! - zal toestemmen, dat deze verzen ons daarvan eene teekening geven. De *boosheid der wereld* wordt in dien dag bezocht en de *hoovaardij der tirannen*. Als gevolg van die bezoeking zal de bevolking derwijs zijn uitgedund, dat een man *dierbaarder*, d. i. *schaarscher* zal zijn dan dicht goud, vers 12. Men vergelijke hiermede Openb. 6:8; 9:18. Zoo zal men dan ook het beeld verstaan, wanneer in vers 14 de overgeblevenen vergeleken worden bij eene opgejaagde, moegejaagde en schichtige ree of gazelle; of bij een weerloos schaap, dat verwijderd van zijn herder al dolend en blatend in bet rond loopt en elk oogenblik het roofgedierte ten prooi kan vallen. De een vlucht hierheen en een ander daarheen. Men zoekt zijn volk en land zonder die te kunnen vinden.

De Wreedheid der Meden

VERZEN 15 TOT 18

15. Al wie gevonden wordt, zal doorstoken worden, en al wie daarbij gevoegd is, zal door het zwaard vallen.

16. Ook zullen hunne kinderkens voor hunne oogen verpletterd worden; hunne huizen zullen geplunderd, en hunne vrouwen geschonden worden.

17. Ziet, Ik zal de Meden tegen hen verwekken, die het zilver niet zullen achten, en aan het goud zullen zij geene lust hebben.

18. Maar hunne bogen zullen de jongelingen verpletteren, en zij

zullen zich niet ontfermen over de vrucht des buiks, hun oog zal de kinderen niet verschoonen.

Cyrus was zelf niet wreed, doch het schijnt, dat dit niet van zijn leger gezegd kon worden. Met name de Meden stonden als zeer wreed en hardvochtig bekend. Wie ze maar vinden doorsteken ze. Ze rukken de Babylonische moeders de kinderkens van de armen en verpletteren deze voor hunne oogen. Wat de Psalmdichter dus gezongen had, zou gebeuren, Ps. 137:9. Ze drongen de huizen binnen en plunderden hunne huizen en schonden hunne vrouwen. Dergelijke gruwelen gingen van ouds met den oorlog gepaard; toch zegt vers 17 dat het den Meden niet om de schatten te doen was. De Meden waren wilde en woeste bergstammen, die de waarde van het edele metaal nauwelijks kenden. Het was hun meer om bloed en beestachtige lusten te doen dan om de ontelbare schatten van Babel. Ze hadden volgens vers 18 geene ontferming voor de *jongelingen, zwangere vrouwen en kinderen*, maar sloegen allen ter neder, die hen in den weg kwamen. Vers 19 wijst op den volkomen ondergang van al de pracht en praal en hoogmoed van Babel. Wat eens het *sieraad der koninkrijken* was wordt door God omgekeerd als Sodom en Gomorra. Op de vraag of dit in het verleden reeds een voldongen feit is geworden, komen we later nog weer terug.

Babel Onherstelbaar Verwoest

VERZEN 19 TOT 22

19. Alzoo zal Babel, het sieraad der koninkrijken, de heerlijkheid, de hoovaardigheid der Chaldeën zijn, gelijk als God Sodom en Gomorra omgekeerd heeft.

20. Daar zal geene woonplaats zijn in der eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht; en de Arabier zal daar geene tent spannen, en de herders zullen er niet legeren.

21. Maar daar zullen nederliggen de wilde dieren der woestijnen, en hunne huizen zullen vervuld worden met schrikkelijke gedierten, en daar zullen de jonge struisen wonen, en de duivelen zullen er huppelen.

22. En wilde dieren der eilanden zullen in zijne verlatene plaatsen elkander toeroepen, mitsgaders de draken in de wellustige paleizen; hun tijd toch is nabij om te komen, en hunne dagen zullen niet vertogen worden.

Van de dieren hier genoemd valt zeer weinig met zekerheid te

zeggen. We geven daarom bij deze gelegenheid liever een tweetal gedachten: een over het wonderlijk karakter dezer voorspelling en eene over de vraag of deze profetie reeds beschouwd mag worden als ten finale vervuld. Er is geen sterkere heenwijzing naar de goddelijkheid der Heilige Schrift dan de reeds in vervulling getreden voorzeggingen. Het is zeer te bejammeren dat men in geloovige kringen deze niet meer als een verpletterend wapen tegen het ongeloof gericht heeft. Dit moet wellicht verklaard uit het feit dat de christenheid zelve veelal zeer traag was om te gelooven *al* wat de profeten gesproken hebben. Toen het Modernisme optrad met de brutale ontkenning der wonderen niet alleen, maar ook der profetie, toen lokte nog wel het eerste een algemeen en sterk protest uit, maar niet dan zeer zelden het laatste. Toch zou juist de reeds vervulde profetie het meest doeltreffend wapen tegen het stoute ongeloof geweest zijn. Dan zou men niet alleen wijsgeerige bespiegeling tegenover wijsgeerige bespiegeling, maar daartegen goddelijke en verpletterende feiten te voorschijn gebracht hebben. In de voorspellingen over Babel ligt een machtig wapen.

Babylon was volgens de Schrift het sieraad der koninkrijken, 13:19; de gouden stad, 14:4; machtig van schallen, Jer. 51:13; de roem der gansche aarde, 51:41. In Daniël 2 wordt Nebukadnezar met zijn rijk het gouden hoofd geheeten. De stad Babel had honderd massieve poorten van blinkend koper met muren van 35 voet hoog en zoo breed, dat zes wagens daarop naast elkander konden rijden. Toen deze stad op het hoogtepunt harer glorie stond en nog de koningin der volken was, voorspelden de profeten haren volkomen ondergang niet alleen, maar ook tevens de fijnste bijzonderheden van haren val. De bijzondere *volken*, welke haar zouden innemen en verwoesten werden meer dan een eeuw te voren genoemd, Jes. 21:2; Jer. 51:11. De *tijd*, wanneer dit zou plaats grijpen, werd genoemd, Jer. 25:11,12. De naam van den *krijgsoverste* wordt zelfs genoemd, Jes. 41:28; 45:1. De nauwkeurige *wijze waarop* de stad zou worden overrompeld wordt herhaaldelijk beschreven, Jes. 44:27; Jer. 50:34; 38; 51:30,36. Het *juiste tijdstip van de nachtelijke slempartij tijdens* de inname wordt ook nadrukkelijk door Jesaja beschreven. Als men daarbij nu bedenkt, dat, toen Jesaja profeteerde de Perzen een arm en onbekend volk waren, dat destijds ganschlijk niet meetelde in de rij der volken, dan hebben we hier klaarlijk den vinger Gods. Wat hier van Babylon is gezegd, geldt ten deele ook van Egypte, Ninevé en andere volken en steden. Op de vraag of deze voorzegging reeds ten volle vervuld is, antwoorden we ontkennend. Het gansche land is bij Babels val in

het verleden niet verwoest, vers 5. De dag des Heeren is toen niet gekomen, vers 6. De hemellichten zijn toen niet verduisterd, vers 10. Babel is nooit als Sodom omgekeerd, vers 19. De Heere heeft toen aan Jakob en aan de gansche aarde geen rust gegeven, 14: 1-7. De koning van Babel als in 11: 4-14 beschreven is er nog nooit geweest. Op deze en andere gronden is het derhalve aannemelijk te achten dat Babel in den eindtijd nog eens hersteld zal worden, gelijk thans vele Bijbelkenners dit ook aannemen. Openb. 18 schijnt ook in die richting te wijzen. Er blijven hier voorzeker wel vragen, doch des Heeren almacht kan die te Zijner tijd gereedelijk oplossen.

Eindelijk halen we hier nog aan wat de half rationalistische Michaelis aantekent op deze profetie: „Ook dit is een zeer merkwaardig stuk der voorzegging en deszelfs vervulling was, ten tijde dat ze gegeven werd, niets minder dan waarschijnlijk. Moest Babylon veroverd worden, dan konde men, naar den toenmaligen toestand van Azië, eerder aan de Assyriërs denken, en na dezen aan de Egyptenaars, die ook werkelijk onder de regeering van Pharao Necho, aan den Euphraat kwamen, of aan de Ethiopiërs, die uit Arabië konden invallen. De Meden waren destijds op het tooneel van Azië nog niet zeer bekend; in het laatste jaar van Hiskia verkozen zij hun eersten koning Dejokes, daar zij tevoren geen koning gehad hadden. Dit was de eerste en op den versten afstand staande toebereiding tot de vervulling dezer voorzegging, waarvan men, bij de geringe onderlinge gemeenschap der oude wereld, wellicht ten tijde van Jesaja niet eens kondschap had. Dan gesteld, men had ze, welk menschelijk verstand kon dan nog vermoeden, dat het zich thans onder Dejokes vereenigd volk te eenigen tijde eene machtige, nog niet bestaande Babylonische Monarchie verwoesten zoude?” Als nu de aanvankelijke vervulling reeds zoo merkwaardig was, dat zelfs mannen als Michaelis zich er over verbaasden, waarom zou dan eens de volkomene vervulling nog niet veel merkwaardiger kunnen zijn?